

АДМИНИСТРАЦИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕС - ПЕРСОНАЛ, ЕЗИЦИ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

Доц. д-р Катерина Йочева

Нов български университет, България

Резюме: Институционалната рамка на Европейския съюз обхваща сложна система от „институции, органи, служби или агенции“. В настоящото изследване се разглеждат последователно въпросите във връзка с уредбата на персонала на институциите на ЕС, техния езиков режим и местоположението на техните седалища.

Ключови думи: ЕС, администрация, персонал, езици, местоположение;

EU ADMINISTRATION – STAFF, LANGUAGES AND LOCATION

Assoc. prof. Katerina Yocheva, PhD

New Bulgarian University, Bulgaria

Abstract: The institutional framework of the European Union includes a complex system of „institutions, bodies, offices and agencies“. In the present study under particular consideration are the issues concerning the regulation of the staff of the EU institutions, their linguistic regime and the location of their headquarters.

Keywords: EU, Administration, Staff, Languages, Location;

„[...] ЕС е доста ефикасна администрация с ясна добавена стойност.“
JEF Europe¹

Както посочва чл. 13, пар. 1 от Договора за Европейския съюз², Съюзът разполага с **институционална рамка**, която има за цел да насърчава неговите ценности, да преследва неговите цели, да служи на неговите интереси, на интересите на неговите граждани и на тези на държавите членки, както и да осигурява съгласуваност, ефикасност и последователност на неговите политики и дейности.“ [акцентът мой – К.Й.].

Институционалната рамка на ЕС обхваща сложна система от „институции, органи, служби или агенции“³.

Във всички институции, органи, служби и агенции на ЕС в Брюксел, Люксембург, Европа и по целия свят има около **55 000 длъжностни лица и други служители на ЕС**⁴. Те обслужват 500 милиона европейски граждани в 28 държави членки, както и безброй хора по света, особено в Африка и други развиващи се региони. За сравнение, градският съвет на Бирмингам разполага с 60 000 служители, а администрацията на Париж дава работа на 50 000 души. Така или иначе, институциите на ЕС не могат пряко да бъдат сравнявани с национална администрация. Техните особени условия на работа трябва да бъдат взети предвид, когато се оценява броят на персонала и неговото разпределение – местоработата в цяла Европа и по света, 24-те работни езика, уникалната междуинституционална структура са само част от тези особености.

В настоящото изследване се разглеждат последователно въпросите във връзка с уредбата на персонала на институциите на ЕС, техният езиков режим и местоположението на техните седалища.

¹ <https://www.thenewfederalist.eu/the-eu-administration-small-and-efficient>, последен достъп на 8 април 2018 г., както и всички интернет връзки, указани по-долу.

² В настоящата разработка са цитирани актуалните консолидирани текстове на Договора за Европейския съюз, на Договора за функционирането на Европейския съюз и на Хартата на основните права на Европейския съюз – вж. ОВ С 202 (2016 г.), достъпни на <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties.html>, и на български на <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2016:202:FULL&from=bg>

³ Вж. *inter alia* чл. 17 от Договора за ЕС и чл. 15, 16, 123 и 124 от Договора за функционирането на ЕС.

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-11-907_bg.htm?locale=en

1. ПЕРСОНАЛ НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Еволюцията на броя на заетите лица в институциите на ЕС сочи следните данни:

- през 1970 г. при 6 държави членки общият брой на персонала на институциите е бил 9 235 души,
- през 1980 г. при 9 държави членки броят е нараснал до 17 080 души,
- през 1990 г. при 12 държави членки броят на персонала вече възлиза на 24 018 постоянно заети лица,
- през 1995 г. при 15 държави членки числото нараства до 29 107 души,
- преди голямото разширяване от 2004 г. – за периода от 1999 г. до 2003 г. – броят на служителите на ЕС е сравнително стабилен – запазва се около 32 000 души,
- през 2006 г., когато държавите членки са вече 25, броят нараства до 35 293⁵,
- през 2011 г., откогато са последните статистически данни, броят е вече нараснал до около 55 000 заети лица.

Във финансов план ЕС изразходва около 6% от годишния си бюджет за персонал, администрация и поддръжка на сградите си.

Бюджетът на ЕС представлява около 1% от БВП на ЕС (в сравнение с бюджетите на правителствата на държавите членки, които са от 30 до 50% от техния БВП, и дори повече в някои държави членки).

От този 1% около 6% се изразходват за администрацията (функция 5 от бюджета). Тези разходи са държат под контрол и са стабилни от няколко десетилетия. Останалите 94% се инвестират в държавите членки и трети държави. Заплатите и пенсиите на европейските служители представляват малко над половината от тези 6%. Те служат за заплащане на висококвалифицирани служители, които изготвят и управляват стойностни политики на ЕС, имащи пряко положително въздействие за гражданите. Останалата част от 6-те процента, отделени за административни разходи, финансират необходими услуги като:

⁵ Вж. NEDERGAARD, Peter. European Union Administration: Legitimacy and Efficiency. International Law E-Books Online, Collection 2007, Vol. 69. Nijhoff Law Specials, 2007 [Publication Date: 31 December 2006], p. 76.

- ИТ услуги, които правят възможно автоматизирането на процесите, увеличават ефикасността на организацията и подпомагат предоставянето на по-добри услуги на гражданите;
- външни писмени и устни преводачи – неизбежен разход, свързан с 24-те работни езика на институциите, с който се гарантира зачитането на богатото лингвистично многообразие на Европа;
- сградите на Комисията и тяхната сигурност;
- командировки, необходими в контекста на външните отношения, отношенията с гражданите и заинтересованите страни, финансовия контрол и одита и т.н.;
- публикации.

Съгласно чл. 13 от Договора за ЕС институциите на ЕС са:

- Европейският парламент,
- Европейският съвет,
- Съветът,
- Европейската комисия (по-нататък наричана и „Комисията“),
- Съдът на Европейския съюз,
- Европейската централна банка,
- Сметната палата.

Съгласно чл. 298 от Договора за функционирането на ЕС:

„1. Институциите, органите, службите и агенциите на Съюза изпълняват своите задачи с подкрепата на откритата, ефикасна и независима европейска администрация.

2. В съответствие с правилника и условията за работа, приети въз основа на чл. 336, Европейският парламент и Съветът, като действат чрез регламенти, в съответствие с обикновената законодателна процедура, приемат разпоредби за тази цел.“

Всички разпоредби, които се отнасят до публичната служба на Европейския съюз, са установени в Правилника за длъжностните лица и в Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, приети по силата на Регламент № 31 (ЕИО), 11 (ЕОАЕ)⁶.

⁶ Този акт никога не е публикуван на български език. Вж. в оригинал Regulation No 31 (EEC), 11 (EAEC), laying down the Staff Regulations of Officials and the Conditions of Employment of Other Servants of the European Economic Community and the European Atomic Energy

През 2004 г. се извърши т.нар. „голяма реформа“ на Правилника за длъжностните лица, която представлява реорганизация из основи на цялата публична администрация на ЕС с въвеждането на изцяло нова структура на кариерите. Тази реформа беше проведена неотдавна и резултатите от нея (включително икономии, които носи) ще бъдат осъществявани през дълъг период от време. Всъщност икономии в областта на личния състав винаги нарастват с времето. Реформата от 2004 г. вече доведе до икономии от 3 млрд., но ще доведе до икономии от още 5 млрд. EUR до 2020 г.

По смисъла на посочения по-горе правилник **„длъжностно лице на Съюза“** означава всяко лице, назначено в съответствие с [този] правилник за персонала на определена длъжност в някоя от институциите на Съюза с акт, издаден от органа по назначаването на съответната институция⁶.

Съгласно посочената уредба публичната служба на ЕС се състои от длъжностни лица, които се делят на **три функционални групи**:

- (1) администратори (AD),
- (2) асистенти (AST) и
- (3) секретари и деловодители (AST/SC).

Длъжностните лица се избират чрез общи конкурси, организирани от Европейската служба за подбор на персонал (EPSO). Тя се занимава с подбора на персонал за всички европейски институции. Обявленията за конкурси се публикуват в Официален вестник, както и на интернет страницата на EPSO⁷.

1.1. Персонал на Европейския парламент

Европейският парламент наема общо около 8 000 **длъжностни лица и други служители** от държавите – членки на Европейския съюз, които работят на трите места на работа (Люксембург, Страсбург и Брюксел) и в информационните бюра в държавите членки⁸.

Категориите служители в Европейския парламент се делят на:

- длъжностни лица,

Community (OB 45, 14.6.1962 г., р. 1385). Вж. Консолидирания текст на български език 01962R0031 – BG – 01.01.2018 – 017.001 – 1 на <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20180101>

⁷ https://epso.europa.eu/home_bg

⁸ <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/bg/20150201PVL00046/%D0%A0%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0>

- срочно наети служители,
- договорно наети служители,
- акредитирани парламентарни сътрудници,
- командировани национални експерти и
- временни служители.

Длъжностните лица в Европейския парламент се избират чрез общи конкурси, организирани от EPSO.

Срочно наети служители могат да бъдат назначавани за изпълнение на най-различни задачи в рамките на някоя от следните категории:

- за заемане на постоянна длъжност (пост на длъжностно лице) за ограничен срок;
- за подпомагане на лице, изпълняващо мандат, предвиден съгласно Договора (председатели, заместник-председатели, квестори), или за подпомагане на политическите групи на Европейския парламент.

За някои от тези категории се обявяват процедури за подбор на уебсайта на EPSO, на уебсайта на Европейския парламент и на сайтовете на политическите групи.

Договорно наетите служители се назначават за:

- изпълнение на технически задачи или задачи от административно-обслужващ характер;
- заместване на длъжностни лица и срочно наети служители, които са временно възпрепятствани да изпълняват задълженията си.

Членовете на Европейския парламент подбират и назначават своите *акредитирани парламентарни сътрудници* с оглед на отношение на взаимно доверие, което може да включва по-специално политическата ориентация. Назначаването за акредитиран парламентарен сътрудник протича в пет етапа, като цялата процедура продължава около десет работни дни.

Националните експерти се командирова в Европейския парламент от национална, регионална или местна публична администрация или от равностоеен орган от държава членка на Европейския съюз, държава членка на ЕАСТ, която е част от Европейското икономическо пространство, държава кандидатка за членство в Европейския съюз или трета държава. Трябва да изпратят

мотивационно писмо и автобиография в постоянното представителство на държавата членка в Европейския съюз. Тези експерти остават на служба при своя работодател през периода на командироване и продължават да получават възнаграждението си от него. Предвижда се обаче да получават дневни надбавки.

За запълване на временна потребност от подпомагащ персонал в Брюксел и Люксембург могат да бъдат назначавани *временни служители*. Те биват ангажирани чрез агенции за временна заетост при условията на междуинституционални рамкови договори.

1.2. Персонал на Европейския съвет и на Съвета

В Генералния секретариат работят около 3 000 служители от всички държави членки на ЕС⁹.

Служителите се делят на 4 категории:

- (1) длъжностни лица: администратори (AD) и асистенти (AST),
- (2) временно наети служители,
- (3) договорно наети лица и
- (4) командировани национални експерти.

По-голямата част от персонала на Генералния секретариат се състои от постоянни служители.

През 2015 г. броят на служителите в Генералния секретариат е 3 048 души (1 761 жени и 1 287 мъже):

- назначени са 114 нови служители от 22 държави членки на ЕС,
- в Генералния секретариат са постъпили 27 служители от други институции на ЕС,
- 21 служители са преминали в други институции на ЕС след средно 6.5 години работа в Генералния секретариат,
- 86 служители на Генералния секретариат са се пенсионирали след средно 26 години трудов стаж.

⁹ <http://www.consilium.europa.eu/bg/general-secretariat/staff-budget/>

1.3. Персонал на Европейската комисия

Европейската комисия е съставена от отдели, познати като генерални дирекции (ГД), които приблизително са равностойни на министерства. Всяка от тях се занимава с конкретна политическа област, като например търговия или околна среда, и се ръководи от генерален директор, който се отчита пред комисар. Около 32 000 души работят за Европейската комисия¹⁰. Броят им включва политически служители, изследователи, юристи и преводачи.

Точната статистика към 1 януари 2018 г. показва следното разпределение на служителите на Комисията съобразно работното им място:

- в Брюксел работят най-голям процент служители – 64,9% – 20 915 души,
- в Люксембург работят 3 729 души, което отговаря на 11,6% от общия брой,
- в други места на територията на ЕС извън посочените по-горе – общо 11.1 % – 3 570 души, и
- извън ЕС – 3 982 или 12.4% от общо 32 196 служители.

Членовете на публичната служба на ЕС имат редица права и задължения, които ръководят техните действия и поведение при упражняването на професионалната им дейност.

Правилата се съдържат в Правилника за длъжностните лица и в Кодекса за добро административно поведение¹¹. Те се отнасят до потенциални конфликти на интереси, получаване на подаръци и почести, упражняване на външни дейности, докато работят за ЕС, и заетост, след като са приключили работата си за Съюза.

Гражданите могат да подадат жалба, ако смятат че Европейската комисия е нарушила Кодекса за добро административно поведение.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/organisational-structure/commission-staff_bg.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/service-standards-and-principles/codes-conduct/staff_bg

1.4. Персонал на Съда на Европейския съюз

Подобно на другите институции на Европейския съюз, Съдът на ЕС разполага с административна и бюджетна самостоятелност.

Поради това той сам назначава и управлява персонала си. В Съда работят около 2 000 длъжностни лица и служители. По отношение на този персонал, както и на персонала на другите европейски институции, се прилагат разпоредбите на нормативните актове, които се отнасят за всички длъжностни лица и други служители на Европейския съюз.

Всяка година Съдът изготвя прогноза за разходите си. Той сам представя и защитава тази прогноза пред политическия орган (а именно пред Парламента и Съвета, които представляват двата клона на бюджетния орган на ЕС). Накрая, Съдът изпълнява своя бюджет след окончателното му приемане от Парламента. Годишният бюджет на Съда е от порядъка на 400 милиона EUR.

Поради тази самостоятелност Съдът разполага и със служби за управлението на всички недвижими имоти и технически средства, достъпни за ползвателите.

За всички тези задачи отговаря генерална дирекция „Администрация“, поставена на пряко подчинение на Секретаря на Съда.

Статистиката относно персонала на Съда сочи следните данни:

- общо 5 739 длъжностни лица и срочно наети служители от 1952 г. насам,
- 2 174 работни места = 1 324 жени и 850 мъже (длъжностни лица, срочно наети служители и договорно наети служители),
- около 60% жени,
- средна възраст 44 години.

1.5. Персонал на Европейската централна банка

Европейската централна банка е официална институция на ЕС, ядро на Евросистемата и на единния надзорен механизъм.

Над 2 500 служители от цяла Европа работят в Европейската централна банка във Франкфурт на Майн, Германия. Те изпълняват широк набор от задачи в тясно сътрудничество с националните централни банки в рамките на

Евросистемата, а в областта на банковия надзор – с националните надзорни органи в рамките на единния надзорен механизъм¹².

1.6. Персонал на Сметната палата

Персоналът на Сметната палата се състои предимно от длъжностни лица, избрани от списъците с резерви на общите конкурси, организирани от EPSO¹³. Въпреки това, при някои обстоятелства Сметната палата може да назначи срочно или договорно наети служители.

За да имате право да се кандидатирате за някоя от длъжностите, предложени от Европейската сметна палата, трябва да сте гражданин на държава членка на Европейския съюз. Необходимо е въпреки това да се запознаете с условията за допустимост до съответната процедура. Заявленията за кандидатстване, изготвени задължително на английски или на френски език, трябва да бъдат подадени чрез електронния формуляр, посочен във всяко обявление за свободна длъжност. Обявленията се предоставят, ако е приложимо, и на другите официални езици на Европейския съюз, във формат PDF, с подробности за свободната длъжност.

В Сметната палата работят около 900 души¹⁴, които извършват дейности, свързани с одит, писмени преводи и административна дейност. Одиторите на Сметната палата имат разнообразен професионален опит, придобит в частния и публичния сектор, в области като счетоводство, финансово управление, вътрешен и външен одит, право и икономика.

Сметната палата разполага с преводачи, работещи с 24-те официални езика на ЕС, благодарение на които публикациите ѝ могат да бъдат четени от гражданите на ЕС на предпочитания от тях език. Както всички други институции на ЕС, Сметната палата назначава на работа граждани от всички държави членки. Правилата и задълженията на служителите са установени в Правилника за длъжностните лица и служителите на ЕС.

Структурата на Сметната палата включва 10 одитни и административни дирекции, в рамките на които, в зависимост от възникващите задачи, могат да се

¹² <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/html/index.en.html>

¹³ https://www.eca.europa.eu/bg/Pages/JobOpportunities.aspx#page-search/index/lang/en_US

¹⁴ <https://www.eca.europa.eu/bg/Pages/Structure.aspx>

сформират гъвкави екипи, за да се използват възможно най-добре наличните ресурси и да се развиват необходимите умения и опит.

Сметната палата провежда политика на равни възможности и назначава на работа почти еднакъв брой мъже и жени. От 1977 г. досега е успяла да изгради работна сила от отдадени, професионални и опитни служители, чиято цел е да защитават финансовите интереси на гражданите на ЕС.

2. ЕЗИЦИ НА РАБОТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ¹⁵

Многоезичието е важна част от културното многообразие на ЕС. Първоначално официалните и работни езици на ЕОВС са четири при шест държави учредителки. Към 2018 г. в ЕС вече има 24 официални и работни езика при настоящите 28 държави членки. Въпреки икономическото и политическото си сливане и обединяване членуващите в ЕС държави се стремят да съхранят, а не да заличат културната и езиковата си идентичност. Този уникален езиков режим прави ЕС най-сложната действаща в международен план езикова общност.

Понастоящем на равнище първично право правната уредба относно езиковия режим на ЕС се съдържа в Договора за ЕС¹⁶, в Договора за функционирането на ЕС¹⁷ и в Хартата на основните права на ЕС¹⁸.

В чл. 342 от Договора за функционирането на ЕС се предвижда, че правилата относно езиковия режим на институциите на Съюза се определят от

¹⁵ Подробно за правната уредба на езиковия режим на Европейския съюз вж. ЙОЧЕВА, К. Правна уредба на езиковия режим на Европейския съюз. – В: *Международна конференция „Взаимодействието теория – практика: ключови проблеми и решения“*, 24–25 юни 2011 г., Бургас. [ред. кол. Петко Чобанов ... и др.]. Т. 2. Бургас, 2011, с. 98–105.

¹⁶ По отношение на езиковия режим на ЕС релевантна уредба в Договора за ЕС се открива в чл. 6, съгласно който Съюзът зачита правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г., адаптирана на 12 декември 2007 г. в Страсбург, която има същата юридическа сила като Договорите. Така Договорът за ЕС препраща към принципите, закрепени в Хартата. Поради действието на тези принципи първичното право на ЕС е изработено на всички официални езици, както е видно от текста на чл. 55 от Договора за ЕС.

¹⁷ Вж. чл. 358 от Договора за функционирането на ЕС, който препраща към чл. 55 от Договора за ЕС. Вж. също така и чл. 165 от Договора за функционирането на ЕС.

¹⁸ Вж. чл. 21 и 22 от Хартата.

Съвета с единодушие чрез регламенти, без да се засягат разпоредбите на статута на Съда на Европейския съюз¹⁹.

Съобразно с посочените по-горе разпоредби от първичното право основният акт от вторичното право, който урежда езиковия режим на ЕС, е консолидираният текст на Регламент № 1/58 (ЕИО) на Съвета за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност²⁰. Според някои автори този акт от 1958 г. представлява своеобразна „езикова харта“ на ЕС²¹.

В чл. 1 от Регламент № 1 от 1958 г. се посочват официалните езици на ЕС, които същевременно са и работни езици на институциите. Член 1 от Регламент № 1 се изменя всеки път при приемане на нова държава членка така, че да включи езика или езиците на тази новоприета държава като официални езици на ЕС.

Така от първоначалните 4 официални езика при 6 държави членки през 1958 г. – нидерландски, френски, немски и италиански, постепенно, с оглед на разширяванията на ЕС, през 2018 г. при 28 държави членки има 24 официални езика, а именно по азбучен ред на български език: английски (EN), български (BG), гръцки (EL), естонски (ET), датски (DA), ирландски (GA), испански (ES), италиански (IT), латвийски (LV), литовски (LT), малтийски (MT), немски (DE), нидерландски (NL), полски (PL), португалски (PT), румънски (RO), словашки (SK), словенски (SL), унгарски (HU), фински (FI), френски (FR), хърватски (HR), чешки (CS) и шведски (SV).

Гражданите на ЕС имат право да се обръщат към европейските институции на който и да е от тези езици и да получават отговор на същия език²².

Хората, които живеят в ЕС, имат достъп до законодателството и основните политически документи на Съюза на официалния език на своята страна. Регламентите и другите законодателни документи на ЕС се публикуват на всеки

¹⁹ Подробно за езиковия режим на Съда на ЕС вж. ЙОЧЕВА, К. Езиков режим на юрисдикциите на ЕС. – В: *Сборник научни трудове на Русенския университет*, 2010, Т. 49, серия 7, с. 65–70, и на адрес <http://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp10/7/7-13.pdf>

²⁰ *Journal officiel des Communautés européennes*, P 17, 6 octobre 1958, p. 385–386, достъпен на немски, френски, италиански и нидерландски от <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=OJ:P:1958:017:TOC>. Специално издание на български език, Глава 1, Т. 1, с. 3) – <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:31958R0001>.

²¹ WAGNER, Emma, BECH, Svend and MARTÍNEZ, Jesús M. *Translating for the European Union institutions*. Manchester, St. Jerome, 2002, p. 7.

²² Вж. чл. 24, пар. 4 от Договора за функционирането на ЕС.

от тези езици, с изключение на ирландски (в момента на ирландски се превеждат само регламентите, които се приемат и от Съвета на ЕС, и от Европейския парламент²³).

При заседанията на Европейския съвет и на Съвета на Европейския съюз се осигурява устен превод на всички официални езици. Членовете на Европейския парламент имат право да използват всички официални езици на ЕС, когато се изказват в Парламента.

В институциите на ЕС работят около 4 300 писмени и 800 устни преводачи на постоянен договор. Разходите за всички езикови услуги (писмени и устни преводи) в институциите на ЕС се оценяват на по-малко от 1% от годишния общ бюджет на Съюза. Ако те се разделят на населението на ЕС, това прави по около 2 евро на човек годишно.

3. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА СЕДАЛИЩЕТО НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

В началото на европейския интеграционен процес новосъздадената Европейска общност за въглища и стомана има за седалище гр. Люксембург. Това е реализирано на 30 юли 1952 г. При създаването на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия за седалище на тези две общности е определен Брюксел. На 1 януари 1958 г. с влизането в сила на Римските договори ЕИО и ЕВРАТОМ се установяват в Брюксел. Парламентарната асамблея (както тогава се нарича днешният Европейски парламент) в Люксембург и Съдът стават общи за трите общности институции. Последвалото сливане през 1967 г. на изпълнителните институции на трите общности предполага въпросът за съответните им седалища да бъде преразгледан. Въпросът за седалището е усложнен и от исканията на Европейския парламент, чиято работа е разделена на три места – Страсбург, Брюксел и Люксембург.

²³ Ирландският става официален език на ЕС едва от 1 януари 2007 г. Дотогава за официален език на Ирландия след присъединяването ѝ през 1973 г. се приема английският език, на който се публикува законодателството на ЕС. След 1 януари 2007 г. на ирландски език се публикуват само най-значимите регламенти на ЕС, приемани съвместно съгласно обикновената законодателна процедура от Европейския парламент и от Съвета.

Член 341 от Договора за функционирането на ЕС (предишен чл. 289 от ДЕО) предвижда, че седалището на институциите на Съюза се определя по общо съгласие между правителствата на държавите членки. Решението на представителите на държавите членки, прието по време на Европейския съвет в Единбург на 11 и 12 декември 1992 г., трябва да прекрати споровете относно седалището. То потвърждава съществуващото решение, включително разделянето на дейностите на Европейския парламент между три места на работа, като в това решение се уточнява, че поне 12 парламентарни сесии на Европейския парламент трябва да се провеждат в Страсбург, без да се изключват извънредни заседания в Брюксел.

След опита на Европейския парламент да заобиколи това решение, като отменя една от сесиите си в Страсбург, последва осъдително решение на Съда на ЕО²⁴, а държавите членки решават да преобразуват решението от 1992 г. в Протокол към Договора от Амстердам, с което уредбата на седалището на институциите вече става част от първичното право. Понастоящем, след реформата от Договора от Лисабон, въпросът се урежда в Протокол (№ 6) за местоположението на седалищата на институциите и някои органи, служби и агенции на Европейския съюз.

В приложение на този протокол **седалището на Европейския парламент** е в Страсбург, където се провеждат дванайсетте месечни пленарни заседания, включително и заседанието относно бюджета. Допълнителните пленарни заседания се провеждат в Брюксел. Комисиите на Европейския парламент заседават в Брюксел. Генералният секретариат на Европейския парламент и неговите подразделения остават разположени в гр. Люксембург.

Седалището на Съвета е в Брюксел. През месеците април, юни и октомври Съветът провежда заседанията си в гр. Люксембург. Срещите между държавните или правителствените ръководители – в рамките на Европейския съвет²⁵ – се провеждат в Брюксел след разширяването от май 2004 г.

²⁴ Решение от 1 октомври 1997 г., *French Republic v. European Parliament*, C-345/95, EU:C:1997:450, достъпно на <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61995CJ0345>

²⁵ В миналото Европейският съвет заседаваше в държавата на председателството на Съвета, но в декларация към Заключителния акт от МПК в Ница се посочва, че след 2002 г. поне една от срещите по време на всяко председателство ще се провежда в Брюксел, а когато

Седалището на Комисията е в Брюксел. Някои от службите²⁶ се установяват в гр. Люксембург.

Седалището на Съда на Европейския съюз е в гр. Люксембург.

Седалището на Сметната палата е в гр. Люксембург.

Седалището на Европейската централна банка е във Франкфурт.

Според Жан Пол Жаке „Това многообразие на седалища и работни места усложнява понякога дейността на институциите, но съответства на идеята за една силно децентрализирана Европа близо до гражданите.“²⁷.

ЕС надхвърли 18 държави членки – т.е. от май 2004 г. – всички срещи ще се провеждат в Брюксел, вж. ЖАКЕ, Жан Пол. Институционно право на Европейския съюз. София, Унив. издат. „Св. Климент Охридски“, 2007, с. 276.

²⁶ А именно онези от тях, които са изброени в чл. 7, 8 и 9 на Решението от 8 април 1965 г.

²⁷ Вж. ЖАКЕ, Жан Пол. Цит. съч., с. 159.